

Asia: VN/14219/2024

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi maakaasun ja nesteytetyn maakaasun maahantuonnin väliaikaisesta rajoittamisesta Venäjän federaatiosta ja Valko-Venäjän tasavallasta sekä laiksi maakaasumarkkinalain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Teknologiateollisuus ry kiittää mahdollisuudesta lausua otsikonmukaisissa asioissa. Alla on esitelty huomiomme lausuttavaan hallituksen esitykseen.

Tiivistelmä lausuntomme pääviesteistä:

- Kaasun saatavuusongelmat ja kalleus ovat vaikuttaneet kaasunkäyttöön.
- Muiden energialähteiden lisäämisen merkitys kasvaa myös maakaasun ja nesteytetyn maakaasun rajoittamisella.
- Päästökaupan merkitystä osana kilpailukykyä tulisi avata esityksessä.
- Maakaasun ja nesteytetyn maakaasun rajoittamiseen tähtäävä politiikka Euroopan unionissa olisi myös Suomen turvallisuuden kannalta merkittävää.

Teknologiateollisuus ry:n lausunto

Kaasun saatavuusongelmien ja kalleuden vuoksi sen käyttöä sähkön tuotannossa Euroopassa on vähennetty Venäjän hyökkäyssodan myötä Ukrainaan. Maakaasua käytetään lähinnä teollisuuden, kuten raskaan liikenteen, merenkulun ja lääketeollisuuden tarpeisiin, minkä lisäksi talviaikaan sitä käytetään energiatuotantoon.

Ottaen huomioon Venäjältä tai Valko-Venäjältä tulevan maakaasun tai nesteytetyn maakaasun korkeintaan pieni markkina-osuus Suomessa ja korkeista maakaasun ja nesteytetyn maakaasun hinnoista johtunut maakaasun vähentynyt käyttö ja pyrkimykset korvata maakaasu muilla energialähteillä, hallituksen esityksen mukaisen kiellon ei ennakoida vaikuttavan maakaasun tai nesteytetyn maakaasun markkinahintaan Suomessa. Teknologiateollisuus pitää tärkeänä, että maakaasua pyritään korvaamaan biometaanilla ja muilla energialähteillä ja yhtyy tältä osin hallituksen esitykseen.

Maakaasun hinta Euroopassa on noussut voimakkaasti 2020-luvun ajan, mikä on osaltaan lisännyt päästöoikeuksien kysyntää ja nostanut hintatasoa, vuoden 2024 hetkellistä laskua lukuunottamatta. Korkea päästöoikeuden hinta nostaa teollisuuden tuotantokustannuksia, mikä voi osaltaan heikentää kilpailukykyä. Hallituksen esityksessä ei suoraan käsitellä päästöoikeuksien hintaa, mutta viitataan energian hinnan nousuun ja sen vaikutuksiin. ETS2-järjestelmän laajentaessa päästökaupan kattavuutta liikenteeseen ja muihin sektoreihin, olisi myös tässä yhteydessä hyvä käsitellä päästökaupan vaikutuksia.

Teknologiateollisuus kiittää esityksen pyrkimyksestä energian parempaan toimitusvarmuuteen osana varautuessa hybridivaikuttamisen eri muotoihin. Toivomme Suomen toimivan proaktiivisesti myös Euroopan unionissa maakaasun ja nesteytetyn maakaasun korvaamiseksi uusia markkinoita ja puhtaan siirtymän tavoitteita hyödyntäen. Keinoina ovat maakaasun hankintalähteiden monipuolistaminen, uuden energiateknologian käyttöönotto ja energian kulutuksen vähentäminen. Suurimmat säästöpotentiaalit liittyvät maakaasua käyttävien rakennusten energiataloudellisiin peruskorjauksiin. Suora maakaasulämmitys on Keski-Euroopan kiinteistöjen yleisin lämmitystapa eikä se ole erityisen energiatehokas ja aiheuttaa merkittävän määrän hiilidioksidipäästöjä.

Vaikka esityksellä ei rajoiteta muita kuin venäläistä ja valkovenäläistä maakaasun ja nesteytetyn maakaasun tuontia Suomeen, olisi esityksen mukaista politiikkaa tuettava proaktiivisella pyrkimyksellä vastaaviin rajoituksiin muualla Euroopan unionissa. Suomalaiselle teollisuudelle avautuu uusia liiketoimintamahdollisuuksia energialähteiden monipuolistamisesta eurooppalaisella tasolla, mukaan lukien rakennusten peruskorjaukset ja kaukolämpöverkkojen modernisointi. Yhtenäinen pakotepolitiikka lisäisi myös kokonaisturvallisuutta Pohjois-Euroopassa.

Lisätiedot: Akseli Koskela, päällikkö, Uudistuvan teollisuuden yksikkö, Teknologiateollisuus ry

Koskela Akseli
Teknologiateollisuus ry